

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sacros. Concilii Tridentini Canones Et Decreta

Gallemart, Jean

Coloniæ Agrippinæ, 1621

Bvlla Indictionis Sacri Oecvmenici Et Generalis Concilii Tridentini, Svb
Pavlo III. Pont. Max. Pavlvs Episcopvs Servvs Servorum Dei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39157

Bulla Indictionis

opportuniſſimum œcumenica Concilia, & Episcoporum generales
conuentus adhibuisse, ipsi quoque animum ad generale habendum
Concilium adiecit, exquisitisque Principum sententijs, quorum
nobis videbatur vtilis in primis & opportuna ad hanc rem esse con-
sensus, cum eos tunc non alienos ab hoc tam sancto opere inuenisse-
mus, Oecumenicum Concilium, & generalem eorum Episcoporum,
aliorumque Patrum, ad quos pertineret, conuentum in ciuitate Man-
tuæ indiximus, anno incarnationis Domini, sicut litteris & monu-
mentis nostris testatum est, millesimo quingentesimo trigesimo se-
ptimo, Pontificatus nostri tertio, ad x. Kalend. Iun. inchoandum,
spem propè certam habentes fore, vt, cum illic in nomine Domini
essemus congregati, ipse, sicut promisit, Dominus in medio nos-
trum affuturus, & bonitate ac misericordia sua omnes temporum
procellas, omniaque pericula spiritus oris sui facile depulsurus esset.
Sed, vt semper insidiatur pijs actionibus humani generis hostis,
primum contra omnem spem & expectationem nostram denegata
fuit nobis Mantuana ciuitas, nisi aliquas conditione subiremus ab
instituta maiorum nostrorum, & conditione temporum, nostraque
ac huius sanctæ Sedis, ac nominis Ecclesiastici dignitate libera-
reque prorsus alienas, quas in alijs nostris litteris expressimus. Qua-
propter alium inuenire locum, aliamque deligere ciuitatem ne-
cesse habuimus, quæ cum non statim nobis occurreret idonea &
apta, ad sequentes Kalend. Nouembr. prorogare Concilij celebra-
tionem fuimus coacti. Interim saeuus & perpetuus hostis noster
Turca, ingenti classe Italiam adortus, aliquod oppida in litori-
bus Apuliæ cepit, vastauit, diripuit, prædas hominum abegit, nos
in maximo timore, & periculo omnium, muniendis litoribus nos-
tris, statimisque auxilio iuuandis fuimus occupati: nec tamen in-
terea destitimus consulere & hortari Christianos Principes, vt, de
idoneo ad habendum Concilium loco quid sentirent, nobis expo-
nerent: quorum cum essent incertæ, variæque sententiæ, tem-
pusque diutius, quàm erat opus, videretur extrahi; nos optimo
animo, atque, vt arbitramur, etiam consilio, Vincentiam elegimus,
urbem copiosam, & Venetorum, qui eam nobis concedebant, vir-
tute, auctoritate, potentia cum aditum patentem, tum stationem
omnibus liberam, atque tutam in primis in se habentem, sed, cum iam
tempus longius progressum esset, nouæque urbis electionem omni-
bus significari conueniret; iamque Kalendæ Nouemb. appetentes
facultatem huius diuulgationis excluderent: hyemisque esset pro-
pinqua, rursus altera prorogatione tempus Concilij differre in pro-
ximum sequens ver, Maijque futuras Kalendas, compulsi fuimus.
Quare firmiter constituta atque decreta, cum & nos ipsos, & cætera
omnia ad eum bene agendum, Deo iuuante, celebrandumque con-
uentum pararemus, plurimum reputantes interesse, cum celebra-
tionis

Matth. 11.

Concilij Tridentini.

nis Concilij, tum vniuersæ Christianæ Reipublicæ Christianos Principes pace inter se, & concordia consentire; carissimos in Christo filios nostros, Carolum Romanorum Imperatorem semper Augustum, & Christianissimum Regem Franciscum, duo præcipua Christiani nominis firmamenta atque subsidia, orare atque obsecrare institimus, vt ad colloquium inter se & nobiscum vnâ conuenirent, quorum quidem apud verumque litteris, nuntijs, & à latere nostro missis, ex venerabilium fratrum nostrorum numero, Legatis, sæpissimè egeramus, vt ex similitate & dissidijs ambo in vnum fœdus, & piam amicitiam vellent conuenire, labentibusque succurrere Christianis rebus: quarum seruandarum cum esset illis potestas ab Deo præcipuè tributa, si id non agebant & ad commune Christianorum bonum sua consilia non dirigerent, actis & seueritate eidem Deo ab ipsis reddenda esset. Qui aliquando precibus nostris annuentes, Nicæam se contulere, quo nos quoque longum iter, & sententiæ nostræ vehementer contrarium, Dei & pacis conciliandæ causa suscepimus: neque prætermisimus interea, cum tempus Concilij præstitatum, Kalendæ videlicet Maiæ, appropinquarent, tres Legatos summæ virtutis ac auctoritatis, à latere nostro, de numero eorundem fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium, Vincentiam mittere, qui initium Concilij facerent, Prælatosque vndique venientes exciperent, & ea, quæ iudicarent esse opus, agerent & tractarent, quoad nos, ab itinere & negotio pacis reuersi, omnia accuratius dirigere possemus. Interim verò in illud sanctum opus, maximeque necessarium, tractationem videlicet pacis inter Principes, incubuimus, & quidem omni animi studio, omni pietate, ac diligentia. Testis est nobis Deus, cuius freti clementia, nosmetipsos in periculo & vitæ periculo exposuimus. Nostra testis conscientia, quæ nihil habet in hac re quidem, in quo nos arguat aut prætermittat, aut non quæsitæ ad pacificandum occasionis. Principes ipsi testes, quos tam sæpè, tamque vehementer nuntijs, litteris, Legatis, monitis, hortatu, precibusque omnibus obsecraueramus, vt similitates deponerent, vt societatem coirent, vt Christianæ Reipublicæ in maximum & propinquum iam adductæ discrimen, communibus studijs & subsidijs opitularentur. Iam verò testes illæ vigilæ atque curæ, illi diurni nocturnique animi nostri labores, grauæque sollicitudines, quas ob hanc rem & causam plurimas iam suscepimus: nec tamen ad optatum exitum nostra consilia, & acta adhuc perducta sunt. Ita enim visum Domino Deo est: quem tamen non desperamus aliquando optata nostra benignius respecturum, ipsi quidem, quantum in nobis fuit, nihil, quod esset nostro Pastoralis officio debitum, in hac re omisimus. Quod si qui sunt, qui actiones pacis nostræ in aliam interpretentur partem: dolemus quidem, sed tamen in dolore nostro
gratias

Act. 5.
Ephes. 2.

gratias Omnipotenti agimus, qui ad exemplum & doctrinam patientiæ nostræ suos voluit Apostolos haberi dignos, qui pro nomine IESU, qui pax nostra est, contumeliam paterentur. Verum in illo congressu colloquioque nostro, quod Nicææ habitum est, et si peccatis nostris impediētib, inter duos Principes vera & perpetua pax non potuit confici, induciæ tamen decennales factæ sunt; quarum opportunitate nos sperantes & sacrum Concilium commodius celebratum iri, & deinde ex Concilij auctoritate perfici posse pacem, apud Principes institimus, ut & ipsi venirent ad Concilium, & Prælatos suos præsentēs ducerent, absentesque accerferent. Qui cum de utroque se excusasset, quod & ipsis redire in regna sua tum necesse esset, & Prælatos, quos secum habuissent, itinere atque impendijs fessos atque exhaustos, recreari & refici oporteret, nos hortati sunt, ut aliam quoque prorogationem temporis habendi Concilij decerneremus. Quia in re concedenda cum essemus aliquantum difficiles, litteras interim à Legatis nostris, qui Vincentiæ erant, accepimus, transactam, & longius præterito Concilij incundi die, vnum vix, aut alterum ex externis nationibus Prælaturam Vincentiam se contulisse. Quo nuncio accepto, cum videremus eo tempore nulla iam ratione haberi Concilium posse, ipsis Principibus concessimus, ut differretur tempus agendi Concilij usque ad sanctum Pascha, diemque festum futuræ Dominicæ resurrectionis. Cuius nostri præcepti, expectationisque decreta litteræ Genæv anno incarnationis Domini M. D. XXXVII. IV. Kalend. Iul. factæ publicatæque sunt, atque hanc dilationem eo propensius fecimus, quod pollicitus est nobis uterque Princeps Legatos suos Romam ad nos miserum, ut ea, quæ ad perfectionem pacis reliqua essent, neque Nicææ ob brevitatem temporis potuerant omnia confici, Romæ commodius coram nobis agerentur & tractarentur, & ob hanc rationem etiam à nobis ambo petierunt, ut hæc pacificationis procuratio Concilij celebrationi præponeretur, cum ipsum Concilium, pace facta, multò deinde utilius & salutaris Christianæ Reipublicæ futurum esset, semper enim hæc pacis spes nobis iniecta Principum nos voluntatibus assentiri hortata est: quam spem vehementer auxit post discessum à Nicæa nostrum ipsorum duorum Principum inter se benevola amicaque congressio: quæ maxima nostra cum lætitiâ à nobis intellecta, confirmavit nos in bona spe, ut tandem aliquando nostras preces apud Deum exauditas, & vota pacis accepta esse crederemus. Hanc igitur pacis conclusionem cum & exoptaremus, & vgeremus; necolum duobus antedictis Principibus, verum etiam charissimo in CHRISTO filio nostro, Ferdinando Regi Romanorum, videretur, actionem Concilij, nisi pace facta, suscipi non oportere, cunctique à nobis per litteras, suosque Oratores contenderent, ut alias rursus temporis prorogationes faceremus, præcipue autem

insta-

Concilij Tridentini.

instaret Serenissimus Cæsar, promississe se demonstrans ijs, qui à Catholica unitate dissentiunt, se operam suam apud nos interpositurum, ut aliqua concordia ratio iniretur; quod ante suam in Germaniam profectioem aptè non posset fieri: Nos, eadem semper spe pacis, & tantorum Principum voluntate adducti, cum præsertim cereremus, ne ad dictum quidem Resurrectionis festum alios Prælatos Vincentiam conuenisse, prorogationis nomen iam fugientes, quod tam sæpè frustra fuerat repetitum, celebrationem generalis Concilij ad nostrum, & Sedis Apostolicæ beneplacitum suspendere maluimus: itaque fecimus, & de suspensione huiusmodi litteras ad singulos supradictorum Principum decima die Iun. M. D. xxxix. dedimus; sicut ex illis perspicuè potest intelligi. Ea itaque suspensione necessariò per nos facta, dum tempus illud magis idoneum à nobis, pacisquæ aliqua conclusio expectatur, quæ & dignitatem postea, frequentiamquæ Concilio, & Christianæ Reip. præsentiosem salutem erat allatura; Christianæ interea res in deterius quotidie prolapsæ sunt, Hungaris, Rege ipsorum mortuo, Turcam vocantibus; Ferdinando Rege bellum in eos mouente, Belgis ad defectionem à Cæsare ex parte quadam incitatis: cuius defectionis comprimendæ causa per Galliam amicissimè, & cum Rege Christianissimo concordissimè, magno beneuolæ inter eos voluntatis indicio transiens in Belgas Serenissimus Cæsar, & illinc deinde in Germaniam profectus, contentus Germaniæ Principum & ciuitatum, tractandæ eius, quam dixerat, concordia causa habere cœpit. Sed cum spe pacis iam deficiente, ille quoque modus curandæ in conuentibus, tractandæquæ concordia ad maiores potius discordias concitandas aptus esse videretur: induciti fuimus ad pristinum Concilij generalis remedium reuerti, idquæ per Legatos nostros S. R. E. Cardinales ipsi Cæsari obtulimus, quod etiam postremò, & præcipuè in Ratisponensi conuentu egimus, cum illic dilectus filius noster, Gaspartus S. Prædix, Cardinalis Contarenus, & summa doctrina, & integritate, Legatum nostrum ageret: nam cum id, quod ne accideret, antea veriti eramus, ex eius conuentus sententiâ peteretur à nobis, ut ab Ecclesia dissentientium quosdam articulos tolerandos declararemus, quoad per OEcumenicum Concilium illi excenterentur & deciderentur, idquæ nobis ut concederemus, nequæ Christiana & Catholica veritas, nequæ nostra, & Sedis Apostolicæ dignitas permitteret, palam potiùs Concilium, ut quamprimum fieret, proponi mandauimus. Nequæ verò in alia vniquam sententiâ & voluntate fuimus, quam ut primo quoque tempore Concilium OEcumenicum, & generale congregaretur: sperabamus enim ex eo & pacem populo Christiano, & Christianæ religionis integritatem posse recuperari: veruntamen id cum bona gratia & voluntate Christianorum Principum habere volebamus. Quam voluntatem dum expectamus, dum obseruamus tempus absconditum, tempus beneplaciti

Psalm. 68.
tui,

Bulla Indictionis

tui, ô Deus: aliquando tandem decernere compulsi sumus, omne esse
tempus beneplacitum Deo, cum de rebus sanctis, & ad Christianam
pietatem pertinentibus consilia ineuntur. Quapropter videntes
maximo quidem animi nostri cum dolore, rem Christianam quo-
tidie in peius ruere, Hungaria à Turcis oppressa, Germanis peri-
clitantibus, cæteris omnibus metu incertoreque afflictis, nullius iam
Principis consensum expectare, sed tantum Dei omnipotentis vo-
luntatem, & Christianæ Reip. utilitatem attendere constituimus.
Itaque eum Vincenti in amplius non haberemus, cuperemusque
eum vniuersæ Christianorum salutem, tum Germanicæ nationis in-
commodis in eligendo per nos nouo Concilij habendi loco consule-
re: aliquotque locis propositis ipsam Tridentinam ciuitatem ab ipsis
desiderari videmus: nos etsi in citeriore Italia commodius omnia
tractari posse iudicabamus, ad eorum tamen postulationes nostram
voluntatem paterna charitate deservimus, itaque Tridentum ciuita-
tem elegimus, qua in ciuitate OEcumenicum Concilium ad proxi-
mè venturas Kal. Nou. haberetur, idoneum locum illum sta uentes,
quod ex Germania quidem, alijsque Germaniæ finitimis nationibus
facillime, ex Gallia, Hispania, cæterisque prouin. ijs remotioribus
non difficiliter Episcopi & Prælati conuenire possent. Dies autem
Concilij ea nobis spectata est quæ spiritum in se haberet & publi-
candi per Christianas nationes nostri huius Decreti, & facultatis
omnibus Prælati ad veniendum tribuendæ. Quo minus autem an-
nuum tempus præstaremus mutando Concilij loco, sicut quibus-
dam constitutionibus alijs præscriptum est, ea res fuit in causa, quod
longius extrahi speramus sanandæ rei qua in parte Christianæ Reip. quæ
tot detrimentis & calamitatibus affecta est, nolimus: & tamen vi-
demus tempora; agnosceimus difficultates: quid sperari posset ex
consilijs nostris, incertum esse intelligimus, sed quia scriptum est,
Reuela Domino viam tuam, & spera in eo; & ipse faciet: magis Dei
clementiæ & misericordiæ confidere, quàm nostræ imbecillitati
diffidere constituimus. Sæpè enim fit in bonis operibus incipien-
dis, vt, quod humana consilia non valent, diuina virtus efficiat. Hu-
ius igitur ipsius Dei Omnipotentis Patris, & Filij, & Spiritus sancti,
ac beatorum eius Apostolorum Petri & Pauli auctoritate, qua nos
quoque in terris fungimur, steteri atque subnixi, de venerabilium item
fratrum nostrorum, S. R. E. Cardinalium consilio & assensu sublata,
amotaque suspensione, de qua supra commemoratum est, quam
per præsentem tollimus & amouemus, sacrum OEcumenicum, & ge-
nerale Concilium in ciuitate Tridentina, loco commodo & libero;
omnibusque nationibus opportuno, ad Kal. proximas Nouemb.
anni præsentis ab incarnatione Domini M. D. XLII. incipiendum,
prosequendum, & eodem Domino adiuuante, ad ipsius gloriam at-
que laudem, & Christiani totius populi salutem absolendum per-
ficiendumque indicimus; annunciamus, conuocamus, statuimus, at-
que

Concilij Tridentini.

que decernimus; omnes omnibus ex locis tam venerabiles fratres nostros Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, & dilectos filios Abbates, quam alios quoscumque, quibus iure aut privilegio in Concilijs generalibus residendi, & sententias in eis dicendi permiffa potestas est, requirentes, hortantes, admonentes, ac nihilominus eis vi iurifurandi, quod nobis & huic sanctæ Sedi præstiterunt, ac sanctæ virtute obedientiæ, alijsque sub pœnis iure aut consuetudine in celebrationibus Conciliorum aduersus non accedentes ferri & proponi solitis, mandantes, arctèque præcipientes, vt ipsimet, nisi forte iusto detineantur impedimento, de quo tamen fidem face- re cogentur, aut certè per suos legitimos procuratores & nuncios, sacro huic Concilio omnino adesse & interesse debeant. Suprà autem dictos, Imperatorem, Regemque Christianissimum, nec non ceteros Reges, Duces, Principes, quorum præsentia, si alias vquam; hoc quidem tempore maximè sanctissime CHRISTIFIDEI, & Christianorum omnium futura est salutaris, rogantes atque obsecrantes per viscera misericordiæ Dei, & Domini nostri IESU CHRISTI, cuius fidei veritas & religio, & intus, & extra grauius iam oppugnatur, vt, si saluam volunt Christianam esse Rempub. si se Domino obstrictos & obligatos pro maximis illius erga se beneficijs intelligunt, ne deserant ipsius Dei causam & negotium, ipsimet ad sacri Concilij celebrationem veniant, in quo ipsorum pietas atque virtus communi vtilitati, salutique suæ, ac cæterorum & temporali, & æternæ plurimum est profutura. Sin autem id, quod nollemus, accedere ipsi non poterunt, at graues saltem viros Legatos cum auctoritate mittant, qui personam Principis sui quisque & cum prudentia, & cum dignitate possint in Concilio referre. In primis vetò vt id eurent, quod ipsis facillimum est, vt ex suis cuiusque regnis ac prouincijs Episcopi & Prælati sine tergiversatione & mora ad Concilium profiscantur; quod maximè quidem à Prælati, Principibusque Germaniæ Deum ipsum, atque nos impetrare æquum est, vt cum eorum præcipuè causa, ipsi que cupientibus Concilium indictum sit, & in ea ciuitate indictum, quæ ab eis est desiderata, non grauentur ipsi sua cunctorum præsentia id celebrare & ornare, quò melius atque commodius, quæ ad integritatem & veritatem Christianæ religionis, quæ ad bonorum morum reductionem, emendationemque malorum, quæ ad Christianorum inter se tam Principum, quam populorum pacem, vnitatem, concordiamque pertineant, & quæ ad repellendos impetus Barbarorum & infidelium, quibus illi vniuersam Christianitatem obruere moluntur, sint necessarij, Deo nostris consultationibus præunte, & lumine sapientiæ suæ, ac veritatis mentibus nostris præferente, agant in dicto sacro OEcumenico Concilio, & conspirante omnium charitate consuli, tractari, confici, ad optatosque exitus deduci quam primum, & quam optimè possint. Atque vt nostræ hæc litteræ, & quæ

Bulla Indict. Concil. Trid.

in eis continentur, ad notitiam cunctorum, quorum oportet, perueniant, neque quis illorum ignorantia excusationem præterdat, cum præsertim etiam non ad omnes eos, quibus nominatim illæ essent intimandæ, tutus forsitan pateat accessus, volumus & mandamus, ut in Basilica Vaticana Principis Apostolorum, & in Ecclesia Lateranensi, cum ibi multitudo populi ad audiendam rem diuinam congregari solita est, palam clara voce per Curia nostræ cursores, aut Notarios aliquos publicos legantur, lectæque in valuis dictarum Ecclesiarum, itemque Cancellariæ Apostolicæ portis, & Campi Floræ solito loco affigantur, ubi ad lectionem & notitiam cunctorum aliquamdiu expositæ pendeant: cumque inde amovebuntur, earum nihilominus exempla in eisdem locis remaneant affixa. Nos enim per lectionem, publicationem, affixionemque huiusmodi, omnes & quoscunque, quos antedictæ nostræ litteræ comprehendunt, post spatium duorum mensium à die litterarum publicationis & affixionis, ita volumus obligatos esse atque astrictos, ac si ipsismet illæ coram lectæ & intimatæ essent, transumptis quidem earum, quæ manu publici Notarij scriptæ aut subscriptæ, & sigillo personæ alicuius Ecclesiasticæ, in dignitate constitutæ, munita fuerint, ut fidēs certa & indubitata habeatur, mandamus atque decernimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ indictionis, annuntiationis, conuocationis, statuti decreti, mandati præcepti, & obsecrationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli, Apostolorum eius, se noverit incursum. Datum Romæ apud S. Petrum, anno incarnationis Dominicæ M. D. LXXII. XI. Kal. Iun. anno VIII.

Blosius:

Hier. Dand.